

ԼԱՊՏԵՎ

ԴԻՌԻՒՆԵԱՆ

ԱՐԹՈՒՐ ՀՐԱՄԱՆ 60 օրինակէ կը բաղկանաց:
Երջանիք գիտն է գումական 40
Դիմութանին 25
Գումառաց համար 30

Խրաբանչիւր օրինակի գիտն է փարայ 30
Նամակ կամ ո՛ևէ զրութիւն պէտք է ուղել
առ Տնօրին և Տէր Արամ Աշճառն և Պօլս
Սիւմագիւլիս խան վարի յարկ թիւ 33

Ա. ՏԱՐԻ Ա. ԵՐԱԾՈՅ

1884 ՕԿՈՍԻՍԻ 42

Թիւ 44

ԼՐԱԳԻՐՔ Ի ՀԱՆԴԵՍ

Ա.

Ա.ԻԵՏՈՒԲԵՐ

Ի Բարդմանի աւետիս բերող, և է ըսպիր, և է Ա. Դիրք, և է քարոզ. օտ չնմանիք այն աղդային թերթերուն որ զըշուխ կթրցնեն բնակուն օրինաց զէմ. ուրաժետեւ աշխարհի վրայ, բնագէս առնեն բան, որպէս ծնելու, այնագէս մեծնալու և տրդիւնաւորելու վիճակի մէջ է, հայերէն աղդային թերթերն թէպէտ կծեծնան բայց չե՞ն արդիւնաւորիք, հակառակ այն Աստուածաշունչ հրամանին որ կըսէ, «Աճեցէք և բաղմացարսոք»: Աւետարեր կամ բերաւ աւետ, վանկադարձութեան օրինօք, ծընած է կծնի և պիտի ծնի տակուին զաւակներ, մանկանց Աւետարերը, մեծ Աւետարերին, որ մեծ բողոքականները կը կարգան, թոռն է, Տաճկերէն Աւետարերը այդ պդտիկին հայրը, Պալկարերէնը անոր

եզրայրը, այսինքն մանկանց Աւետարերին հօր եզրայրը, Յունարէն Աւետարերը մեծ Աւետարերին սիրունիկ քպրը, զոր ամուսնացնելու: Համար այս օրերս ամբողջ Աւետարերական ընտանիքն յուզման մէջ է, Աստուած աար որ չորհքով բանի մը հանդիպէին:

Այս Բնդհանուր Աւետարերներն իբրեւ հարազատ անդամնիցք մեծ Աւետարերին միշտ անոր բերնէն կիսուին, զոր օրինակ՝ եթէ մեծ Աւետարերը «Ծննդոց» էն արգասաւորութեան մասին գրուած մէկ հարուածն քազէ ամենքը մէկէն կազուան «Եղիցի» և արձագանքը կկրկնէ ամեն ջերմանդ Բողոքականի պրտին մէջ «Եղիցի» և «Եղիցի»:

Աւետարերներուն ձեւին վրայ գաղափար մը տալու համար ո՛չ երկայն կրնամքը ըսել ո՛չ կարճ, ո՛չ միջակ ո՛չ անմիջակ, վասն զի քառակուսի են. եթէ «արսա» ըլլային՝ անշուշտ մեծ յարդ պիտի սւնենային: Աւետարերաց մէջ կգրեն մեղմաձայն և երկայնահատակ և կարճահատակ և միջահատակ ամերիկացիներ խառն, հայեր աէ

կպրեն առանց մէջ, շատեր չեն կընար ուրոշել թէ ս' ո՛ր գրուածն ամերիկացւոց և ո՛ր գրուածն Հայուէ, եթէ գրուածոց մէջ զրոդին ձայնն ու արտասանութիւնն լույս բազել շնորհուած ըլլար մահկանացու մարդուն, անշոշու անմիջապէս պիտի ճանչցուէր ամերիկացի խօսողը, որ Հայերէն բառերն ամերիկեան անդզիւրէնի հնչմանը շնչտելով և երկարելով, և կարճեցնելով և բայնցնելով և խծպելով՝ մինչեւ անդամ մարդու երդում բնւելու հարկին մէջ հձգէ թէ իւր խօսածն Հայերէն շէ, թէպէտ բազարանի մը սկզբունքին խիստ հակառակ եղած ըլլայ երգնուլ, ուր մեաց եղալուը ցընթէլ։

Աւետարերներն իր յշացուին ի Պայտպէտ Հառու, կթնին ի Յակոբեան խօսն, և կը զարգանան ամեն Բազոքական ըղեղներու մէջ, Բոլոքական բամբիջնիրն և տիկիններ ճաշի ատեն ալ կկարգան զանոնք, քանի մէջ ալ, պատի ատեն ալ, գործի մէջ ալ, բան նէ ալ, ինու ան նէ ալ, սիրեն նէ ալ, ատեն նէ ալ, արդ խնդիր ծաղած է գիտնուլ թէ մեռեալ Բազոքականներն ալ կը կարգան: մեանելու անմիջապէս յետոյ եթէ ներելի ըլլոյ Լուսուորչուկան հոյու մը դանել զանոնք և առնուիլ անոնց հետ արքայութեան կեգրունը՝ առաջին զործո ովիտի ըլլոյ Բազոքական մը զանել և ոյս հետաքրքրութիւնու յագեցնել ո՛չ, ինչ երջանկութիւն պիտի ըլլոյ լնձ Սւետարերները կարգաղ արքայութեան մէջ:

Աւետարերներուն նիւթնոց վրայ, ձեւ սերուն վրայ և անոնց բազոքականաց մէջ գտած պատույի և արժանապատուութեան վրայօք խօսելու յետոյ հարկ է հնմարութիւնը միայն խօսքի սահմանին մէջ չձգելու համար, և ըստածնիս գործնականապէս հասաւատելու վրան, (Գրաբարի ողինոք) պէտք կզգամքը, մեր ներափին

ամենէն խորին և անմասչելի գուտաներուն մէջ, ըստափառ գործնականապէս հասաւատելու, ընդօրինաթիւրով առ Աւետարերոց այլ և այլ նիւթնոց մէյմէկ քաղաքածնին:

ԿՐՈՆԱԿԱՐ

Տէրը մեծ վատագ կապառնոյ ամեն անոնց, որք բարիք չեն կամենար իրենց նմանեաց, պիտի կործանէ զանոնք, այս պիտի կործանէ կըսեմ, և կիարծեմ ըստ ըլլալ թէ պիտի կործանէ:

Տէրը պիտի կործանէ նաև զանոնք որ սուրբ օրերը խանութ կրանան և զործ կընեն, և սուրբ գիրքը կգոցեն, ամեն գործ միայն գործի որերու մէջ ներելի է, որպէս ածուխը կրակարանին մէջ երելի է, Տէրը ըստ է առաքելոյն բերնով, որ հիւանգն է բանձար կերիցէ, և գուք հիւանգ էք հագւով և բանձարի առեն ալ ըլլալով՝ (կանապիա) կուտէք: վայ ձեղավայ ձեզ, ահա երրորդ անգում ըցորով կըսեմ, վայ ձեզ:

Ա.Զ.Գ.Օ.Յ.Վ.

Տէրը Այնթապէ ազգայնոց մէջ մեծ գործ տեսած է այս օրերս, Հայեր, գուն, գագաւող, Քրիստոնէութեան ըցունն ետեւէն կը վագնեն, բազոքականք ալ անոնց առջեւէն կը նազեն բայց շատ վազելուն քըրալնած ըլլալով՝ յաւսկի է ըսել թէ բըռնաւած են հազէն Տէրը ապաշխարանք համուէ զայս անոնց, աղօթենք, եղբարք, անոնց համար սննդիք կընմանին այն կորուսեալ ոչխարին, զոր հովին զանելով ուրախացաւ, մենք ոլ իրաւունք սննիմք այսօք ուրախանալու, Տէրը ուրախանթիւնը շարպիլէր, ո՛ Տէր, գու պահպանէ այս նորադարձ հաւատացեալ երն, որ Հայ աղզին մէյմէկ փորձանքներն չպիտի ըլլան

ՔՐԴԱՔԱՂԱՔ

Տէրը իւր ամսուր ձեռքով պաշտպանութեալ նոր աւետարաց երկրը, Ամերիկան, զայն հիմն ունենահուստառուն վիճակի մը մէջ գրած է, արևելքէն արևմուտքէն հրւախէն հարաւէն մութ ամպեր կ'սպառնան, բայց քանի որ Տէրն է անոր օգնութանը, ովք պիտի կրնայ կատալ անոր Տէրոջը կոմքին համաձայն նոր հրացաններ պատրաստեցան որ տէրոջը հպատակները պիտի ընեն ցիլուցան:

Տէրը կը յարուցանէ, ինչպէս զՅեսուն, երեւի զօրապետներ: Տէրոջը կամէջը առնուելով՝ որօշուեցաւ շնորհակալութեան գուէ առաջարկել Դաղղիոյ հաստրակագետութեան, որ այն ահարկու արձունը հանեցաւ շնորհել Տէրոջը կատով Միացեալ ասհանցաց, Տէրը որհնէ զԴաղղիու:

ԳԻՏԱԿԱՆ

Տէրը ստեղծած է պիտիւթը երկրին ծացին մէջ, որ փորապնդութեան կը ծառայէ, Տէրը ստեղծած է երկրին փորին մէջ հանգային ջուրերն, որ ոյլետոյլ ախտերու բաւմնն կը նպաստէն, Տէրը ստեղծած է երկրին ոտքին փրայ սուսան, որ ոյլեալ ամսններ և ճերմակացէն մաքրելու կը գործածաւի, նաև Տէրը ստեղծած է կայծակը որ մասնելով երկրին խորերը իբր թէ մասնանիշ կը ցուցնէ երկրին մէջ եղած պիղմիւթն՝ հանգային ջուրերն, սուսան և այլ ամեն հանքեր: Գալով թուարանութեան՝ մէկ թիւը՝ Պատուածային միւթիւնը կը յարանէ, երկուք՝ աստուածային միւթեան երկրորդ անձնաւորութիւնը, երեքը՝ կը ներշնչէ երրորդութեան գաղափարը: մնացեալ վեց թիւներն և մէկ վերօն ածանցեալ կ'ըսուին, զրոս մասնաւոր գառով մը պիտի սովորեցնենք որիշ:

առթիւ: Առ այժմ Տէրը յաջողէ մեզ որ պյու մէկ զան լաւ ըմբռնեմք, և յաջորդաներն ալ, որոց վիայ սմշուշտ հետզհետէ պիտի խօսիմք, ըմբռնելու պատրաստքութիմք, ամէն:

Հիմա Աւետարեներու մասին արւած տեղեկութիւննիս կարծեմ կտտարեալ կը լոյց եթէ յիշենք նաև անցողակի՛ թէ Աւետարեներուն ամերիկայի աշխատաւորաց այս անձնանուեր չանքն կը վարձատրուի նիւթապէս՝ Տէրոջմէն պաշտպանեալ Միացեալ—նուհանքէն, և բարոյապէս՝ մը տացի հայոց, հւերանիրութենէն:

Մենք ալ կը ինչ բեմք Տէրոջմէն որ ինքն յաջողէ նոցա ջանքերն, լուէ միշտ ազօթներնուն, և բժշկութիւն պարզեց այն նորագարձ հաւատացելոց հազին, որ անշուշտ այժմ շատ կը նեղէ զիրենք:

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼ Ք

Ի՞նչ է գեղեցկութիւնը, կը հարցընէին օր մը Արքաստանի վիլիսովային

— Այդ հարցումը պէտք է կոյրերուն ուզգել, պատասխանեց:

Ամեն մոյր պարահանդէսի մէջ ձըպտեալ նօտար մ'է:

Կինը սատանացին գործին է:

Կինը կատարելող ործեալ սատանայ մ'է:

Միենայն կրօնքէ եղող քահանուից նմոն կանանց մէջ ալ գաղտնի կապ մը կայ: Թէպէտ նոքա կատեն զմիւթեանու, բայց ի հարկին միմետնց պաշտպան են:

Ամուսնութիւնը վիճակահամութիւն մէկուր կերթան մարդկէկ իրենց ազատութիւնը և կանայք իրենց երջանկութիւնը կօրուակու վտանգին մէջ գնել :

Կինը վայրենեաց մէջ գրաստ մը , Արեւելքան ազգաց մէջ կահ մը խոկ եւրոպացւոց քով երեսէ ելած յրացած մանուկի մէկ :

Մէրը կանանց սրտին մէջ երգող թշոշնիկ մէկ :

Կինը աւելի դառն է քան մահը :

Ճգեզ կին մը սա խօսքով միայն կը բնայ միսիթարուիլ . « Հոգւոյ գեղեցկութիւնը կը չնչէ դիմաց տղեղութիւնը »

Հիմրեկոս Դ. յոյժ կը սիրէր զբաթէր թին տը նոհան , պալատական օրիորդներէն մին . երեկոյ մը դաղսնաբար նմա հարցուց թէ՞ ութիէ կը մայ ոք իւը սենեակը երթալ .

Տէ՛ր , պատասխանեց առաքինի կոյսը եկեղեցւոյն մէջէն կարելի է սենեակս երթալ :

Լողութեւ . — Օրիո՛րդք մի մոռնաք այս պատասխանը , եթէ ձեզ առ այսպիսի առափթ մը ներկայացնայ , օգուտ քաղեցէ քմիշեալ հանճարեղ պատասխանէն :

Նախանձը սիրոյ հետ ի միասին կը ծընի ըայց շատ անդամ նորա հետ չը մեռնիր :

Պատուեցէք դկանայս , նոքան կը յաշնեն երկնային վարդեր մեր կենաց հանաւութիւնին վրայ , կը կազմեն նոքա սիլոյ հան-

դոյցներ և չսորհաց քովին ներքի ազնիւ դղացմանց ծնունդ կուտան :

Հուսվամայ մէջ երկու ամուսնացելոց գերեզ զմանին վրայ հետեւեալը գրուած է . « Կանկ ա՛ռ , ո անցորդ , ահս հրաշք մը . — աւասիկ ոցը մը և իւր կինը որք բընաւ կուռւած չեն իրենց կենաց մէջ :

Ի՞նչ բան կոյք առաւել թեթեւ քան զիեւատք .

— Փոյի :

Առաւել թեթեւ քան զիոչի .

— Հով .

Առաւել թեթեւ քան զհով .

— Կին .

Առաւել թեթեւ քան զիին .

— Աչի՞նչ :

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

Հոյր մը իւր շոայլ որդւոյն .

— Թշուառական , եթէ այց ընթացք ըլու շարունակես , գիտուած եղիր որ առադային թշուառութիւնը սիւնի գոյ և գուռդ պիտի զարիէ :

— Է՞ն . . . ես ալ չեմ բանու , կը պատասխանէ արզան :

* * *

Ատենարան մը իւր ճառախօսութիւնը առարտելէն յետոյ քովինին կը հարցնէ թէ ինչպէս կըցաւ խոսիլ և թէ իւր ճառն ժաղովրդիան կարեկցութիւնը գրդուելու յուղեցաւ մի . . . .

— Յատ ըստ, պատասխանեց քովմնը,
քու ճռող ամենուն գոյթը շարժեց :

***

Բահաստեղծի մը կը հարցնեն թէ ին-
չու օրենքն տածն և չորս ապրեկան պա-
տանայ մը թագաւորելու հրաննն կուտայ
իսկ նոյն ապրիլը ունեցող տպա մը ան-
կարելի է որ ամենունանայ .

— Արագինահ ժողովուրդ մը կառա-
գարելը, կը պատասխանէ, աւելի դիւրին
է քոն կին մը

***

Կանաչք ընդհանրապէս յայտ կը նու-
իանձին իրենց տան մէջ զանուռդ գեղեցիկ
սպառուհիներէն :

— Անցեալ որ տիկին մը տեսնելով որ
տան սպառուհին հագուելէն ու զարդար-
ուելէն զատ արիշ կարեւոր դործ մը տե-
սած շոնի ճամբեց զայն կշտամբելով :

— Երթաս բարեաւ, սպառուհիս քու
հաս տեսած դործդ ես քեզմէ շատ աղեկ
կրնամ կառարել:

***

Երկու զբաղետոց միջև .

— Է՞հ . . . այս օրերս ո՞ւր մնացեր ես
պագրաց մէջ այլ եւս յօդուած չես գլու
կոր :

— Եղբայր, Ժամանակ շունիմ, եր-
կու թատերգութիւն կշինեմ կոր. Տրովա-
քաղաքն հրկիզութիւնը :

— Ի՞նչ կը տես, ներկայացմանն ժամա-
նակ եթէ վարագոյները բանկին ն'է :

— Ես տափիայ քեզմէ յառաջ մուա-
ծեցի անոք համար է որ միւն ալ տիեզե-
րական հրհեղեղն է :

~~~~~

ՊԵՊ ԱԽՋԱԿՈՍ

ՎԵՊ ԶԱԽԵՇՏԱԿՈՆ

Ա.

Պարսն կիրակոս՝ Դանուիլի ծնած է
Հայ ծննդէ, հօրդ վրաց գաղափար շոնի,
որովհետեւ տեսած չէ զանի, կը համատ-
աեն թէ մայրն ալ մոռացած է կիրակոսին
հօրը գիմազիծը, այնքան հապճեպով ե-
զած է իրենց այն տեսակցութիւնն՝ որ ծը-
նունդ տուած է կիրակոսին: Կիրակոս ու-
կայի այժմ մեծ մարդ է, մեծ՝ տարիքով,
մեծ՝ հասակու, մեծ քիթով, մեծ՝ գաղո-
փարիներով, մեծ՝ ուլրով, և վերջապէս ր-
խուքը կարճ կապելու համար, մեծ՝ մե-
ծութեամբն. այնպիսի մեծուազամի մարդ
մը՝ ո՞ր ճամփով աէ եկած ըլլաց աշխարհ՝
նշանակութիւնը պատուաւորութիւնն է, ուս-
տի՝ իրաց այս վիճակէն զհեսեւցնելով, որ
վիճակներուն ափուագոյնն է, կը գտնեմք
մէ մարդու ծագման վրայ այշշափ խօսին
իսկ տպօրինաւորութիւնն է. ուրեմն զառ-
նալով վէպիս բուն նպատակին՝ խօսքին
թէլ բանենք, և չարունակենք բացաւ-
րել կամ զրել այս կիրակոսին համար ինչ
որ գիտենք, կում ինչ որ գիտենալ կը կար-
ծենք. ինչ որ գիտեալ կը կարծենք, կը-
սկամ, որովհետեւ կիրակոսի կենաց մէջ պա-
տահած գէտքերուն ականատես վկայ եղած
ըլլալըւ համար՝ պէտք էք այնպիսի պաշ-
տօն մը քանձն առնել՝ զոր չէինք կիրար:
Այս գէտքերուն ու այն պաշտօնին վրայ
հախնական գաղափար մը տալու համար,
ու այժմ կործեմ բաւական է յիշել տու
թէ Պ. կիրակոս երեւելի հեշտամու մէ :

Բ.

Պ. կիրակոս ծնած է գեկտեմբերի ա-
մենացոյտ օրերէն մէկուն մէջ: Թաւակա-

Նը շպիտի յարտնեմ. Ե՞նչ պէտք է վառանգուուր զօրծերու մէջ մասնել, և անոնդկովաստաուր մարդ ոց հնա պատիւ - կը պահանջնիմի անլուծելի հաշիւներ բանալ. Պիրաւկոս ձնուծ է դեկտեմբերի ամենացուրտ օրերէն մէկուն մէջ, բայց կարծեմ այս ժամանքն անդամ մը ըսի. այս՝ կը յիշեմ, ո՞հ, աղնիւ ընթերցող ներէ սյս պահառամեանու, միշտոթիւնս չէ այսպէս լու, որպէս արդի երթառասարդ աթեան վասվը սուն յիշազոթիւնն. այս ներզգութիւնը խնդրելիս յետոյ, զօր կը յաւսամ ստանալ, կանխաւ կը խնդրեմ նաեւ ներզգութիւն այս ամեն այսպիսի պահառամեանցո համար, զօրս պիտի տեսնաւ օնչուշտ վիալիս շարունակութեամբ մէջ: Այսու, Պ. Կիրակոսաւ. Դեկտեմբերի ամենացուրտ օրերէն մէկուն մէջ. բայց ո՞չ միայն Դեկտեմբերի ամենացուրտ օրերէն մէկուն մէջ ձնու. Պ. Կիրակոս, այլ և ինքն անձնուրութեամբն ծնաւ ցուրտ. սակայն այս երկու ցրտութեամից դաշնակցութիւնն երբէք չէր կրնար զատճառուել այն երրորդ ցրտութիւնը՝ որ այսպիսի ծնունդներ կրնան հետեւնին բերել. Կիրակոս աղեկին մատը ուրախութեամբ ամուսնոյն վրայ վազելով՝ աղջկանը մանչ մը ծնիլը աւետեց. Յակոր ազան. - այս էր Կիրակոսին հաւուն անունը՝ առաջին անգամ թէպէտ շուտքեցու տղեկին ուրիէ գլախն վրայ, սաստկագոյն ցուրտին պահանառ թէ դոները և թէ պատուհաններ. ըը ամրապէս փափկուած էին, սակայն շուտք սթափելով՝ որովհետեւ կրնար խորհիլ թէ տեսակ մը նորածիններ կրնե որ ուշիւ ճամփրով ալ կրնան գալ, ուրախութեամբ լնդունեց կեռջ աւետիրը, և երկու ըը մէկէն վազելով՝ զրկեցին նորածինը, որ այս արժանաւոր ընդունելութիւնն թթուած դէմք մը միայն ցոյց կուտար:

Կորածին մոցը, կռւեալ, շուալ

տղարբերութեան : ամենածանր հիւան-
դութենէն, տռողջ ու առայր կիներ այս
բարեխախտութիւնը ունին : Երբ ուսքի
ելաւ առաջին հոգն եզաւ այս սասանացի
պարզեւ արարածին խնամք տանիլ, և փո-
խանակ զայտ իվալէ, հեռացնելու, որպէս
կը պատահի այս աեւակ ծնունդներու,
գրել առաջ Աստուծոյ պարզեւ, ուս-
տի միրաւել տօւու : և տնունը պրաւ Կիրո-
կոս, այսինքն պատով աճապարանայ, զար-
ժանալի Հմուտի Կիրակոս անուան թարգմա-
նուիլ լինելու, հին անուններուն տեսնքն
ալ իրենց բացատրութիւններն ունին :

Սակայն քիչ տանինէն Կիրակոսի մայ-
րը մամիկ և հաւը թօսդոցին գֆանակիլի, որ
իւր անուան համաձայն, այսինքն՝ Արիւ-
նալելու, կամ ի հարէէ բնաւորութեանն
դրդեալ սկսած էր աշերն բանալ այս մե-
զաւոր մօր անմեղ մանկան վրայ, և համ-
րել անոր ամէն մէկ ճիշերն, որոց մէջ կը
կարգ ային «Հայրի կո կուցեմ» . . . »

$$\left(\tilde{v}_i - p_{\infty} \right) \hat{\omega}_{\infty}^2 = \frac{1}{2} \tilde{v}_i^2$$

ԻՐԱԾԲ ԳԼՈԳԻՆԵՐ

Մարդ որչափ բարձր արժ ոնեաց տէր
աշ ըլլայ . եթէ տան վառարանին անկիւնը
նոսի . ոչ ոք կը վնասո է զինքը :

Ժամանակը աշխարհի վրայ գտնուած ամենէն թանկապին գտնձն է:

Աւենէն հանճարեզ մարդիկ աժեհէն
աշխատառէլներն եղած են:

Ազգային և արդարութիւնը՝ զմել
յաջողաթեան կառաջնորդեն ամեն բանի
մէջ:

Արշակ Եղիշե առ սպասեն ու աջակա

թեան, դարձեալ սպարկեցա ըլլուրա է:

Հարաստթեան փափաքը երկողոգա-
կան խնդիր մենք:

Ճշդութիւնը՝ բարեկիրթ մարդոց պարո-
ք և գործի մարդոց օրէնքն է:

Մոյլ մարդը դժողքի սիւներէն մէկն է:
Փամանոնիր սառակէն աւելի կարծէ:

Աշխարհ, ըստ համբապէս նիւթական
հարաստթեանց փայլովը կը չափայ:

Հարաստթիւնք՝ բնուր բարոյական մե-
ծութեան մը ապացոյցը չեն:

Յարն է որ կենաց գժուտութիւնները
և զանութիւնները կը քաղցրացնե:

Կառավարութեան մը զօրութիւնը ան-
հասից կարութիւն կախեալ է:

Մարդ մը բնութիւնէն որչով օճառուած
ու ըլլոյ, դարձնալ արուեստը նազ մը
է:

Չիս բարիք մը որ որի սիրո մը ու-
նենարուն հաւտոսարի:

Աշխարհի մէջ դժուածէն աւելի կամ-
քը և յարտաեւ զարծունէութիւնը օգտա-
կար են:

Մեծ մարդն անսնք չեն որ մանրա Բառ-
աւթիւնները կանորդեն:

Ճշմարիտ յառաջդիմութիւնը յամք
յամք կը կատարուի:

Եթէ աշխարհնք ամէն դժուարու-
թիւնք խաղաղիք կրյուն մեղ հանոր:

Պատահութիւնը՝ մարդոց իրալու ըրած
մեծարանքներուն ամենէն զեղեցիքը և ա-
մենէն մեծն է:

Արդի ընկերութեանց մէջ կրէսոսի չափ
հարուստներ կան:

Աւզգուխոհ հարուստները միշտ կար-
հանարհէ ծոլութիւնը:

Յարդելի չեն անսնք որոնք իրենց գլ-
րամէն զատ ուրիշ բնուր արժանիք մը չու-
նին:

Մերօւթեան ատեն մարդ ընդհանրա-
պէս ագահութեան կը փսխուի:

Մարդի և սրաի լու յառաջութիւնները
ամէն հարստութիւններէ լու կարժեն:

Խոհեմութիւննախառնեաւթիւն և անձ
նուրացութիւն, առնական նկարագրի մը
ճշմարիտ խորի վներն են:

Աւելի լու է կորանցունել ամէն բան
և միայն պատիւը աղասիւ:

→→→

ԼԱՎԱՐԱՄՆ ՀԱՆՅԱՅԻ

Լավարարի 10 րւ թուով հրատապակ-
եալ հանելուկին լուծումը որ է ԱՐԹՈՅՈՒ տ-
առջին անգամ լուծեց Պ. Ս. Մողեան և
հետզհետէ լուծեցին Ա. Զավուշեան, Ա.
Զորիփեան և Յ. Էքչիան էֆենոիք:

ՊԱՐԿԻՆ ԱԿՈՂ ՀԱՆՅԱՅԻ

Երեք եղանցը են տարրենք բնութեառք
Բացց միշտ կը տեսնենք քերմ սիրով երկուած
Որ մեր մարդկութեան իրենց միութեամբ
կը ներկացնան իրբեւ մի Առաւած:

Առաջինն է ծերութիւ անձամբ,
կը մեւնի կծնի ամենայն տարի
Նորա թէ մահուամբ ու թէ ծննդեամբ:

Սիրո մեծ ու փաքքի ցնծութեամբ է լի-
Ռիջնէկ եղանցը մեր մօր արգանաէն
Անբաժան ընկերն է մեր մարմնին:

Կամիք հարցուցէք վանցի մշակէն
Արգէս կը նա ցաւեր գառնագին:

Թէ միջնեկին մի անդամը վերցնենք
Աւ կրտսերի զիսին դնենք, և հակառակ-
Նորա կամաց՝ գլուխոյը ցնինք:

Նովալինեա քաղաքի կունենանք անօւն
նոր ծնաւ միամիւսոյ մեծ քաղաքագէտն,
Պործանք փրանտից ազգին մեծանուն :

Ահա այս երեք ասորինք եղբայրներ միու-
ցած ուժով
Յառաջ կը մղեն մարդկային ցեղեր մեծ
մեծ քոյլերով
Դոքա մի բառ են, որի համար շատ երի-
տասարդ որանք
Միշտ կը թութան որպէս կիմառի դազտ-
րիկ թելեր :

Ա.Զ.Դ.

Նիւթոց տռատութեան պատճառուն
Անիքոսի ամուսնութիւնը, և Դիոգինեայ
բաւարանի շարունակութիւնը, յառաջին
կող թերթին մեջ պիսի գնենք, նոյնպէս
յուսաջիկաց թերթին մեջ պիսի հրատա-
րակենք նաև իւսկիւտար ինձատիցէի կող-
մէն եզող ծերունի Սիմէօնի մի ապօրէն
արարքն լսոծ ըլլանուս կը փութանք բա-
մի տեղեկացնել :

Վ.ԲԻՊԱՆ

Լապտերի նախորդ թուոյն Դիոգին-
եան բառարանի վերջին բառը պէտք է
կարդալ «Դիոգինէս. — Խնդիրուն բժիշկը,
որ է Լապտերի Տէր և Տնօրէնն» :

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

Պ. Տը Ա. Բիէսի ՀԱՅԿԱՆԱՆ ԽՐՃԻԹԸ որ
ասկէ առաջ Հնտանիք հանդիսին մեջ մաս
տո մաս հրատարակուեցաւ, որո անզամ
առանձին հրատարակեալ կը վաճառ ուի ՚ի
գին Չդահեկան, Հայ գրավաճառաց քոյլ:

Նոքա՛ որք գնահատած են արդէն
վէսիս օգտակարութիւնը, ովտու փութան
անշուշտ ունենալ զայն :

ԳՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄ Հանդէսը կը հրտ-
տարակուի երկու տարբիներէ ի վեր խմբադ-
րութեամբ Եղիս էֆ. Տէմիրճիալաշեանի, որ
իւր նոր գաղափարներն կը ծաւալէ այս
հրատարակութեամբ :

Տարեգինն է Կ. Պօլսոյ համար և մէջիս:

Որեւելեան Մամուլ պատռականա.
զոյն ամսագիրը տասնեւչորս տարբիներէ ի
վեր կը հրատարակուի խմբագրութեամբ
Ազգային Մեծայարդ գրադէտ Ս. Մամուր-
եանի : Ամէն կարգի խնդիրներ հմուտ և
կարգաւորեալ ոճով կը ներկայանան այս
Հանդիսին միջօցաւ բանասիրաց :

Տարեգինն է և մէջիս, բաժանորդա-
գրութեան աեղին է Կ. Պօլս համար Ռութան
համամ Ն. Կ. Պէրպէրեանի տպագրատունը :

Արգեամբ Ասիական Ընկերութեան
ԿՐԿԱԴԱՒՆԻ օգտակար հանդէսը կը հրտա-
րակուի երկու տարբիներէ ի վեր ։ տարւոր
սկիզբէն Ազգային գրադէտներէն Եղիս էֆ.
Տէմիրճիալաշեանի խմբագրութեամբ կհրա-
տարակուի :

Նիւթոց տռատութեան հետ հանդի-
մին գեղեցիկ կարգաւորութիւնը յոյժ զգա-
լի է ներառութեամբ ընթերցազարց :

Տարեգինն է Պօլսոյ համար 40 դ.հ. և
գուառաց համար 50 դ.հ. :

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՅՐԵՆ

ԱՐԱՄ ԱՇՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՇՃԵԱՆ
ՍԻԿՐՊԻԿԱՆ ԽԱՆ ՎԱՐԻ ՅԱՐԱ 35

ՏՊԱԳՐԵԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱՆ ՄԵԱՐԻԹԻ